

Jamnička Kiselica izdvojen iz tuženog poduzeća. Okolnost što je tužitelj izvršio transportnu uslugu u skladu s prije zaključenim ugovorom o transportu između tužitelja i tuženog, i što nije bio obaviješten o nastaloj promjeni prvostepeni sud smatra neodlučno. Prema nalaženju prvostepenog suda tužitelj bi vozarinu mogao tražiti da mu plati jedino poduzeće kome se pripojio pogon Jamnička Kiselica.

Pravodobnom žalbom tužitelj pobija prvostepenu presudu u dijelu kojim je odbijen s tužbenim zahtjevom i predlaže da se njenim preinačenjem tužbeni zahtjev usvoji u cijelosti i njemu naknadi trošak cjelokupnog postupka.

Drugostepeni sud je žalbu uvažio.

Prema nalaženju drugostepenog suda iz svih provedenih dokaza proizlazi pouzdano da je tužitelj bio u pravnom odnosu u pogledu izvršenih transportnih usluga i obaveze plaćanja sporne vozarine baš s tuženim, a nipošto ne sa poduzećem kojemu se Jamnička Kiselica pripojila. Nesporno je naime među parničnim strankama da je tužitelj i ove - sporne transportne usluge izvršio na temelju i u skladu s prije zaključenim transportnim ugovorom prema kojemu je tuženik bio i platac vozarine, i da tuženik prije utovara baš sporne količine robe nije otkazao ugovor o transportu. Neusvojivo je pravno stajalište tuženikovo prema kome on ne bi bio dužan platiti vozarinu samo zato što su u subjektivnoj strukturi tuženoga nastupile neke promjene, izdvajanje pogona i sl. Ovaj razlog vozara - tužitelja kao ugovorno vjerne strane nipošto se ne tiče, pa je stoga tuženik dužan platiti tužitelju spornu vozarinu.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.IV-Sl-1141/71-2
od 26.X 1971.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Zdenko Antić, Stanko Skok

Špediter - Špediterski posao i posao uskladištenja koji zaključuje špediter u izvršenju špediterskog posla - Ovo su dva potpuno nezavisna posla - Špediterov zahtjev prema skladištaru kod kojega je špediter uskladištio robu - Špediter ima neposredni zahtjev prema skladištaru koji nije vratio uskladištenu robu, bez obzira na odnos između špeditera i njegovog komitenta

Sporno je među strankama da li je tuženi - skladištar i lučki stivador - dužan tužitelju - špediteru naknaditi štetu vrijednosti 1 sanduka robe, koji je skladištar primio na

uskladištenje, ali ga kao stivador po nalogu špeditera nije ukrcao na brod da se otpremi na odredište.

Rješavajući spor prvostepeni sud pobijanom presudom odbio je tužitelja sa zahtjevom iz razloga jer smatra da tužitelj kao špediter ne može tražiti naknadu štete za izgubljenu robu, ako ne dokaže da je odnosnu štetu naknadio svom komitentu. Okolnost da je špediterov komitent ispostavio tužitelju račun za izgubljenu robu predatu mu na otpremu ne daje dokaz da je tužitelju - špediteru samim tim nastala šteta.

Tužitelj žalbom pobija presudu zbog povreda formalnog i materijalnog prava i predlaže da se pobijana presuda preinači i udovolji tužbenom zahtjevu u cijelosti.

Drugostepeni sud je žalbu uvažio i udovoljio tužbenom zahtjevu sa slijedećim obrazloženjem:

Kad je prvostepeni sud utvrdio kao nesporno da je tužitelj predao tuženom na uskladištenje jedan sanduk rezervnih dijelova motora za kamione, da je tužitelj dao nalog tuženom da odnosno koletu ukrca na brod zajedno i otpremi ga krajnjem korisniku, da tuženi tužiteljev nalog nije izvršio, miti je dokazao što je sa spornim koletom, tj. kad je sud utvrdio da je sporno koletu izgubljeno, nije mogao s osnovom odbiti tužitelja sa zahtjevom.

U odnosima prema tuženom tužitelj - kao špediter - nastupio je u vlastito ime i sklopio s tuženim ugovor o uskladištenju robe. Tuženi je sa svoje strane primio robu na uskladištenje, pa je kao skladištar odgovoran tužitelju kao ostavitelju za oštećenje i gubitak robe predane na čuvanje u skladu s načelima skladišnog posla. Prema tome kad tuženi nije izvršio tužiteljevu dispoziciju i kad nije izskladištio i otpremio sporno koletu u skladu s dobivenom dispozicijom, a niti je naknadno dokazao da je odnosno koletu koje mu je predano na uskladištenje otpremio krajnjem korisniku u skladu s dispozicijom tužitelja - špeditera, on je za gubitak toga koleta neposredno odgovoran tužitelju kao ostavitelju.

Tužitelj kao ostavitelj, iako je špediter, nije dužan dokazivati da li je svom nalogodavcu naknadio gubitak predane mu stvari na otpremu ili ne. Odnos špeditera i njegovog nalogodavca ne tiče se tuženog - skladištara - jer je tuženi u neposrednom pravnom odnosu s tužiteljem kao ostaviteljem robe.

Pravni posao uskladištenje - ostava - samostalni je pravni posao, pa se pravne posljedice iz toga posla, pa time i zahtjev za naknadu štete zbog gubitka koleta predanog na uskladištenje, ne mogu vezivati na pravne odnose zasnovane između trećih osoba, ovdje špeditera - ostavitelja i njegovog naloga-davca.

Šteta je ostavitelju nastala iz posla ostave - uskladištenja - čim je dokazano da skladištar nije u mogućnosti da ostavitelju izruči na čuvanje predato koletu, pa samim tim nastaje skladištarova obaveza da ostavitelju naknadi štetu u vrijednosti odnosnog koleta.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.VI-Sl-636/71-2
od 10.XI 1971.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Ernest Vajić, Jakša Barbić

Prijevoz kamionom - Vozarina - Ugovor o prijevozu i kupoprodajni ugovor - Primalac koji preuzima robu i tovarni list, te potvrđi primitak robe dužan je vozaču platiti vozarinu - Za ovu primaocu dužnost neodlučna je okolnost da je primalac kao kupac s prodavačem - pošiljačem ugovorio da će vozarinu platiti prodavalac - pošiljalac

Tužitelj je vozar cestovnog saobraćaja, tuženik je primalac transportiranog tereta (papira), a pošiljalac treća osoba, prodavalac. Na temelju ugovora o transportu zaključenog između tužitelja (vozara) i spomenutog pošiljaoca tužitelj je izvršio transport robe tuženiku - primaocu. Tuženik je robu primio i transportnu ispravu potpisao bez ikakvih ograda. Tužitelj tužbom traži da mu tuženik (primalac) plati vozarinu, pozivom na odredbu čl.13. Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestama (CMR).

Tuženik se u cijelosti protivio tužbenom zahtjevu. Priznaje da je tužitelj izvršio transportnu uslugu za koju traži plaćanje vozarine. Međutim tvrdi da je kupoprodajnim ugovorom pošiljalac prodao tuženiku robu uz transportnu klauzulu "franco Split", što znači da vozarinu treba snositi pošiljalac, a ne primalac. Stoga tuženik stavlja prigovor pomanjkanja pasivne legitimacije.

Medju strankama je sporno da li je utuženu vozarinu po rač. broj 23141 od 30.IX 1970. tužitelju, vozaču, dužan platiti primalac robe kao korisnik transportnog pothvata, ili pošiljalac robe.